



Til flygtninge i Danmark
Information om ny lovgivning

I februar 2019 vedtog Folketinget ny lovgivning på udlændinge- og integrationsområdet. Den nye lovgivning har skabt usikkerhed blandt flygtninge. Dette hæfte forklarer kort væsentlige dele af den nye lovgivning, og hvordan den vil påvirke flygtninges rettigheder i Danmark. På sidste side kan du se, hvor du kan få yderligere viden og vejledning.

Den nye lov nr. 174 trådte i kraft d. 1. marts 2019, men nogle af lovændringerne træder først i kraft senere.

Midlertidige og permanente opholdstilladelser

Det har hele tiden været sådan, at flygtninge i første omgang får midlertidige opholdstilladelser, og så på et senere tidspunkt kan søge om permanent opholdstilladelse. Sådan var det også før den nye lov.

Det har hele tiden været sådan, at flygtninge med midlertidig beskyttelsesstatus efter udlændingelovens § 7, stk. 3 har fået en opholdstilladelse ”med henblik på midlertidigt ophold”. Og flygtninge med opholdstilladelse efter § 7, stk. 1 og § 7, stk. 2 fik opholdstilladelse ”med mulighed for varigt ophold”. Fremover vil alle få opholdstilladelser ”med henblik på midlertidigt ophold”. Fra den 1. juli 2019 gælder det også for dem, der allerede har en opholdstilladelse som flygtning, at opholdstilladelsen vil være ”med henblik på midlertidigt ophold”. Denne ændring har i praksis ingen umiddelbar betydning for de rettigheder, man har. Hvis man har permanent opholdstilladelse, sker der ingen ændring.

Der er ikke sket ændringer, hvad angår muligheden for at få permanent opholdstilladelse – det kan man fortsat søge om efter 8 år i Danmark, hvis man opfylder visse krav. Og dem, der allerede nu har en permanent opholdstilladelse, vil fortsat have permanent opholdstilladelse.

Der er heller ikke sket ændringer, hvad angår muligheden for at få dansk statsborgerskab – det kan man som flygtning fortsat søge om efter 8 år i Danmark, hvis man opfylder visse krav til eksempelvis dansk kundskaber og beskæftigelse.

Forlængelse og inddragelse af opholdstilladelser

Det har hidtil været sådan, at flygtninges midlertidige opholdstilladelser oftest er blevet forlænget mere eller mindre automatisk. Fremover vil myndighederne have større fokus på ikke at forlænge opholdstilladelserne eller inddrage dem,

hvis den enkelte flygtning ikke længere har behov for beskyttelse. Det vil sige, hvis myndighederne vurderer, at den enkelte flygtning ikke længere er i fare i sit hjemland. Inddragelse eller manglende forlængelse af en opholdstilladelse vil altid tage udgangspunkt i en vurdering af den enkeltes situation.

Her er det vigtigt at være opmærksom på, at flygtninge kan have forskellige opholdstilladelser:

- Man kan have konventionsstatus efter udlændingelovens § 7, stk. 1, hvis man er individuelt forfulgt af nogle bestemte grunde beskrevet i Flygtningekonventionen (fx politiske aktiviteter eller religion).
- Man kan have beskyttelsesstatus efter udlændingelovens § 7, stk. 2, enten hvis man er individuelt forfulgt (her behøver det ikke skyldes nogle helt bestemte grunde) eller hvis man er flygtet pga. borgerkrig.
- Man kan have midlertidig beskyttelsesstatus efter udlændingelovens § 7, stk. 3. Dem der har søgt asyl efter 13. november 2014 og er flygtet pga. borgerkrig har fået opholdstilladelse efter § 7, stk. 3.

Flygtninge, der har konventionsstatus, er beskyttet af flygtningekonventionen. Her skal der meget til før myndighederne kan at nægte at forlænge eller inddrage en opholdstilladelse. Det vil kræve fundamentale, stabile og varige ændringer i hjemlandet. Flygtninge, der har konventionsstatus, skal altså ikke umiddelbart være bekymrede for ikke at få forlænget deres opholdstilladelser.

De flygtninge, som sandsynligvis vil blive berørt af myndighedernes øgede fokus på midlertidighed, er flygtninge, der:

- har ophold efter udlændingelovens § 7, stk. 2 eller § 7, stk. 3 på grund af generelle forhold med krig og konflikt (fx borgerkrig) i hjemlandet, og kommer fra områder, hvor de danske myndigheder vurderer, at sikkerheden nu er forbedret
- har ophold efter udlændingelovens § 7, stk. 2 på grund af en privat konflikt, og hvor den private konflikt ikke længere er til stede.

Disse flygtninge vil sandsynligvis opleve, at de danske myndigheder i stigende grad tager sagerne op til overvejelse og i nogle tilfælde vælger enten ikke at forlænge eller at inddrage opholdstilladelsen.

Med den nye lovgivning er de danske myndigheder i mindre grad forpligtede til at tage hensyn til flygtninges tilknytning til Danmark, når de vurderer, om en opholdstilladelse skal forlænges. Men hver enkelt sag om inddragelse og nægtelse af forlængelse skal stadig afgøres i henhold til Danmarks internatio-

nale aftaler. Det betyder, at danskkundskaber, arbejde, uddannelse, familie og anden tilknytning til Danmark fortsat spiller en rolle for muligheden for at blive i Danmark. Det har også betydning for muligheden for at få permanent ophold og statsborgerskab. Det giver derfor stadig god mening at lære dansk, søge arbejde, uddanne sig og involvere sig i frivilligt arbejde, også selvom man har opholdstilladelse efter § 7, stk. 3.

Hvis man bliver indkaldt til samtale om forlængelse eller inddragelse af opholdstilladelse

Hvis de danske myndigheder overvejer at nægte at forlænge eller at inddrage en opholdstilladelse, vil man blive indkaldt til en samtale hos Udlændingestyrelsen i Center Sandholm.

Det er meget vigtigt for ens sag, at man møder op og medbringer de dokumenter, der er nævnt i brevet fra Udlændingestyrelsen. Hvis man er forhindret, kan man bede om at samtalen flyttes til en anden dag. Samtalen kan vare en hel dag. Der vil være tolk til stede.

Til samtalen vil man blive spurgt om, hvorfor man i sin tid flygtede, og om der er andre grunde til, at man er bekymret for at skulle vende tilbage til sit hjemland. Man skal fokusere på det, der er specielt for ens egen og familiens situation. Det er vigtigt, at man også fortæller, hvis man frygter, at der kan ske noget særligt for ens børn, hvis de skal vende tilbage til hjemlandet.

Man vil også blive spurgt om sin tilknytning til Danmark, bl.a. om man taler dansk, har arbejde eller gode venner og familie her. Man vil også blive spurgt til sit helbred.

Hvis man derefter får afslag på forlængelse eller får sin opholdstilladelse inddraget, vil sagen automatisk blive anket til Flygtningenævnet, hvis man har haft asyl. I Flygtningenævnet får man en advokat til at hjælpe sig.

Hvis en flygtning får sin opholdstilladelse inddraget, vil familie, som er familiesammenført til flygtningen, typisk også få sin opholdstilladelse inddraget. Hvis det sker, skal familien huske, at de selv skal klage til Udlændingenævnet. De skal helst klage meget hurtigt og inden for 7 dage for at være sikre på, at de kan få lov at blive i Danmark, imens klagen bliver behandlet. Man får ikke en advokat til at hjælpe sig med sagen ved Udlændingenævnet.

Hjemrejse (repatriering)

Det har i mange år været muligt at få økonomisk støtte, hvis man ønsker frivilligt at vende tilbage til sit hjemland. Man kan få støtte til rejsen, hjælp til medicin og sygeforsikring, skolegang til børn og økonomisk hjælp til at få startet livet i hjemlandet igen. De seneste lovændringer betyder, at også flygtninge og familiesammenførte fra lande, hvor der gives opholdstilladelse til alle, der søger asyl i Danmark, pga. fx borgerkrig (som det har været tilfældet med fx Syrien), nu kan få støtte til at vende tilbage til hjemlandet. For flygtninge fra sådanne lande er det en betingelse for at modtage støtte, at man har haft opholdstilladelse i mere end ét år.

Der er støttemuligheder både for flygtninge, der selv vælger at vende hjem, og flygtninge, der får afslag på forlængelse eller får inddraget deres opholdstilladelse. Hvis man får afslag på forlængelse eller får inddraget sin opholdstilladelse, er det vigtigt, at man søger om støtte til at vende hjem inden fristen for udrejse. Det er normalt 30 dage efter afgørelsen. Familiesammenførte kan også få støtte, men her er fristerne for at søge kortere og afhænger også af, om man har klaget hurtigt til Udlændingenævnet.

Den nye lov giver også kommuner bedre mulighed for at hjælpe flygtninge med at forberede deres tilbagevenden ved at tilbyde kurser, som skal gøre det lettere at finde et arbejde, når man er vendt tilbage.

Integration

De grundlæggende rettigheder under integrationsprogrammet er uændrede. Flygtninge og familiesammenførte til flygtninge har også stadig samme ret til skolegang, uddannelse, arbejde, sundhedsydelse og offentlig støtte. Hvad angår uddannelse, har flygtninge med ophold efter § 7, stk. 3 fortsat ikke ret til betalt videregående uddannelse. Flygtninge med ophold efter § 7, stk. 1 eller 2 vil fortsat have ret til betalt videregående uddannelse.

Den nye lovgivning betyder, at kommunen fremover kun er forpligtet til at anvise en midlertidig bolig til nyankomne flygtninge.

Den nye lovgivning betyder også, at integrationsydelsen bliver sat ned for flygtninge med børn. Nedsættelsen sker, når man efter 3 års ophold i Danmark har optjent ret til 50% af børne- og ungeydelsen. Dette gælder fra 1. januar 2020.

Integrationsydelsen ændrer navn til "Selvforsørgelses- og hjemrejseydelsen" – det sker pr. 1. januar 2020.

Selvom indhold, rettigheder og pligter forbliver stort set de samme, ændrer integrationsprogrammet navn til "Selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet" – det sker pr. 1. juli 2019.

Viden og rådgivning

Der er mange rygter om den nye lovgivning, som skaber forvirring og usikkerhed. De flygtninge, som vil blive mest berørt af lovgivningen, vil være dem, der bliver ramt af den lavere integrationsydelse, og dem, der har ophold efter udlændingelovens § 7, stk. 2 og § 7, stk. 3 på grund af de generelle forhold i hjemlandet, og familiesammenførte til disse.

Vi anbefaler, at man er bevidst om, hvilken opholdsstatus og hvilke rettigheder og muligheder man har. Vi opfordrer til, at man ikke lader sig skræmme unødigt, og at man bevarer et fremtidsperspektiv, uanset om det fremtidige liv kommer til at udspille sig i Danmark eller i hjemlandet.

Hvis du er i tvivl eller har spørgsmål, er det vigtigt at få råd og vejledning.

Dansk Flygtningehjælps tilbud

Asylrådgivning & inddragelse

Rådgivning vedrørende alle faser af asylproceduren herunder ansøgning om asyl, endeligt afslag, inddragelse og hjemsendelse.

Dansk Flygtningehjælp
Borgergade 6, 1300 København K
Tlf. 3373 5000 (hverdage kl. 9-15)
På nogle dage vil der være tolk mellem kl. 10 og kl. 12.

Åben rådgivning på kontoret i Borgergade om onsdagen kl. 10-13. Asylansøgere og flygtninge, der har spørgsmål om inddragelse og nægtelse af forlængelse, kan henvende sig i den åbne rådgivning. Kræver ikke forudgående aftale. Der er ikke tolke til stede.

Repatriering

Rådgivning og information til flygtninge og indvandrere, som overvejer at vende frivilligt tilbage til deres hjemland eller tidligere opholdsland.

Find mere info her: <https://flygtning.dk/danmark/om-at-vende-hjem>
E-mail: atvendehjem@drc.ngo & tlf. 3373 5000

Frivilligrådgivningen

Spørgsmål om fx familiesammenføring, permanent ophold, statsborgerskab, integrationsloven og sociallovgivning. Rådgivningerne er bemandet med jurister, socialrådgivere og andre fagpersoner, der arbejder frivilligt.

Find mere info, adresser & åbningstider her:
<https://flygtning.dk/frivillig/vores-arbejde/frivilligraadgivningen>

**Denne folder findes i en elektronisk version på
Center for Udsatte Flygtninges hjemmeside:
<https://www.udsatteflygtninge.dk/materialer.html>.**

IF DANSK **IF** FLYGTNINGE **IF** HJÆLP

DANSK FLYGTNINGEHJÆLP

Borgergade 10, 3.sal
1300 København K

Telefon +45 3373 5000

www.flygtning.dk

drc@drc.org